Raadsvergadering d.d. 27 oktober 2020

Raadsnota nummer ZN235105

Onderwerp: Beleidskader Welzijnswerk Het Nieuwe Welzijn

Vragen van fractie Gemeentebelangen Oosterhout **Naam raadslid: Bianca Buinsters-van Bragt**

1. Het versterken van de sociale basis. (blz 12) Het sterker maken van de binding met de buurt. Door de partners binnen het programma de Brede Buurt. Is er inzichtelijk te maken wat de brede buurt allemaal heeft bereikt voor de samenleving ?

Antwoord: De activiteiten die vanuit de Brede Buurt ontplooit worden zijn heel breed. Activiteiten op en rond de basisscholen (vakleerkrachten, cultuureducatie met kwaliteit, Pim's Gym, Daily mile, ontdekateliers, coderdojo enz.), activiteiten gericht op taal (zoals VoorleesExpress, Scoor een boek, boekstartcoach enz.), activiteiten gericht op ouderen en kwetsbaren (Zorgeloos zingen, praatpunten, Sociaal Vitaal, Beweegsaam enz.) projecten in de buurten en wijken (Smakelijk Slotjes, Paterserfgoed, sportinstuiven enz.), en stadsbrede projecten (Vastwell, Sjors Sportief, Zomerkaravaan, Kidsfun indoor enz.). We zien dat we met de activiteiten vanuit de Brede Buurt dan ook een groot bereik hebben. Dit zegt echter nog niks over de impact die dit heeft op de samenleving in zijn geheel en op de inwoners specifiek. We hebben daarom samen met KunstLoc een impactmonitor ontwikkeld voor de Brede Buurt. In deze monitor meten we de impact op een aantal indicatoren: Persoonlijke ontwikkeling, Maatschappelijke participatie, Sociale cohesie, Publieke beeldvorming, Leefbaarheid en Gezondheid. Dit doen we aan de voorkant en aan de achterkant. Vooraf zetten we dit ook af tegen de scores van de verschillende wijken op deze indicatoren, zodat we aan de voorkant gerichtere keuzes kunnen maken (waar welke activiteiten worden ingezet). We hebben met deze impactmonitor dit jaar voor het eerst geëxperimenteerd. Zo zijn we op basis van de wijkindicatoren gestart met een uitrol naar Dommelbergen (naast Slotjes Midden en Oosterheide). We zien daar namelijk een grote vraag naar Jeugdzorg. Door het werken met de impactmonitor merken we dat dit ook vraagt om een andere manier van werken en dat ook de impactmonitor nog niet altijd de gewenste inzichten oplevert. De impactmonitor wordt daarom op dit moment doorontwikkeld. Daarnaast heeft ook de coronacrisis zijn impact gehad op de Brede Buurt, waardoor 2020 niet echt representatief te noemen is. Al zijn we bijvoorbeeld wel heel erg trots op de Zomerkaravaan. We werken er momenteel dus aan om de impact van (Brede Buurt) activiteiten inzichtelijker te maken en verwachten hiervan medio 2021 de resultaten met de gemeenteraad te kunnen delen.

2. Het traject schuldhulpverlening. Waarom wordt er geen goede nazorg geleverd als mensen uit het schuldhulpverleningstraject komen?

Antwoord: Na het doorlopen van de schuldhulpverleningstrajecten vanuit de Kredietbank wordt er wel nazorg geboden. We willen onderzoeken of er andere vormen van nazorg zijn die effectiever zijn.

3. Onder leidende principes wordt vermeldt. Welzijn is gericht op demedicaliseren? Kunt u duidelijk uitleggen wat u hiermee bedoelt? (blz13)

Antwoord: Bij demedicaliseren gaat het erom dat ondersteuning en hulp niet onnodig in het medische circuit gezocht wordt, wanneer er ook oplossingen in de sociale sfeer mogelijk zijn (bijvoorbeeld het anders omgaan van de omgeving met het gedrag van een jongere). Hiermee willen we voorkomen dat inwoners te snel en/of onnodig een 'label' krijgen.

4. Inzet vrijwilligers. Getrainde bewoners zetten zich vrijwillig in voor andere bewoners. (blz 13) Kunt u uitleggen hoe deze mensen benadert worden en hoe ze getraind worden?

Antwoord: Oosterhout kent reeds een grote, deskundige en betrokken groep vrijwilligers op onderwerpen als buurtbemiddeling, financiën & schulden, maatschappelijke participatie statushouders, mantelzorg en buddyzorg. Ook in de komende jaren vragen we van het welzijnswerk om deze bestaande groep van scholing te blijven voorzien en waar nodig nieuwe vrijwilligers te werven en op te leiden. Wat nodig is, is afhankelijk van het aantal vragen dat inwoners aan de welzijnsorganisatie en de daarvoor actieve vrijwilligers stelt.

5. Ontwikkelingen en uitdagingen. (blz 15) Patiënten kunnen doorverwezen worden naar een welzijnscoach. Kunt u uitleggen wat de taken van een welzijnscoach zijn?

Antwoord: Een welzijnscoach is onderdeel van een landelijke methodiek genaamd ‘Welzijn op recept’. Het doel van ‘welzijn op recept’ is het verminderen van psychosociale klachten van inwoners die bij de huisarts komen. In plaats van een oplossing zoeken in het medische domein (die er voor deze klachten geregeld niet is) wordt er door de inzet van welzijn gewerkt aan het vergroten van de mentale gezondheid en veerkracht van deze inwoners. De welzijnsorganisatie sluit in deze methodiek aan op de werkwijze van de huisarts die een ‘recept’ uitschrijft voor welzijn. De welzijnscoach gaat hiermee aan de slag én koppelt aan de huisarts terug wat de vorderingen met de persoon zijn. In het beleidskader wordt dit als een voorbeeld genoemd. Als gemeente stellen wij beleidskaders vast en geven wij richting. Het is vervolgens aan de welzijnsorganisatie om op basis van het beleidskader en inhoudelijke overwegingen een subsidieaanvraag te doen met daarin de keuze voor bepaalde interventies en methodieken. Uit contact met de welzijnsorganisatie en de huisartsengroep weten we dat wordt verkend of deze methodiek voor Oosterhout in de komende jaren een meerwaarde kan hebben.

6. Normalisering binnen de jeugdzorg. (blz 17) We moeten meer normaliseren en accepteren dat er ook veel bij het “gewone opvoeden” hoort. Kunt u aangeven hoe wij dit gaan bereiken?

Antwoord: Dit willen we bereiken door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen. Hoe sterker de opvoed- en opgroeikracht van de sociale netwerken in een gebied is, hoe lichter het benodigde voorzieningenaanbod en de inzet van hulp en ondersteuning kan zijn. Hierin speelt enerzijds de kracht van de beschermende factoren en anderzijds de aanwezigheid van risicofactoren een belangrijke rol. Het welzijnswerk speelt een rol bij het zichtbaar maken en versterken van de beschermende factoren en het verkleinen van de risicofactoren. Te denken is aan het sterker maken van de binding met de buurt, het stimuleren om mee te doen en het verstevigen van (sociale) vaardigheden en weerbaarheid. Daarnaast vinden we het belangrijk dat ouders weten waar zij (in een vroegtijdig stadium) met een opvoedvraag terecht kunnen. Dit levert ook een bijdrage aan het normaliseren en demedicaliseren.

7. Rol toegangsteam: kortdurende ondersteuning. (blz 19) Het is van belang dat het welzijnswerk en het toegangsteam op elkaar aan (blijven) sluiten. Kunt u aangeven hoe u dit denkt te gaan realiseren?

Antwoord: Momenteel loopt er een traject om te komen tot een Beleidsnota Toegang waarin de visie en uitgangspunten voor de komende jaren worden vastgelegd. Dit traject zal worden gebruikt om de toegang tot het sociaal domein te herijken. We doen dit door de huidige toegang met betrokkenen (inwoners, samenwerkingspartners) te evalueren en waar nodig bij te stellen. Daarnaast zijn er een aantal (landelijke) onderzoeksrapporten verschenen welke inzicht geven in knelpunten en oplossingsrichtingen betreffende de gemeentelijke toegang tot het Sociaal Domein. Gedurende dit traject, maar ook na vaststelling van de beleidsnota,

zullen we in samenwerking met onze partners ervoor zorgen dat het welzijnswerk aan blijft sluiten op de ontwikkelingen.

8. U vermeldt dat de lokale visie beschermd wonen in ontwikkeling is en in 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd wordt. Kunt u aangeven wanneer dit zal zijn, 2020 is nog kort.

Antwoord: Uw raad ontvangt in oktober een raadsinformatiebrief over de stand van zaken van de doordecentralisatie van beschermd wonen. Waarschijnlijk wordt in januari 2021 het beleidskader beschermd wonen aan uw raad voorgelegd.

9. Ondersteuning aan jongeren (blz 26) Er is € 99.000 op jongerenwerk bezuinigd in 2020. De jongerenwerker zou anders georganiseerd worden. Kunt u aangeven hoe dit is opgepakt?

Antwoord: Eind 2019 heeft er een herijking van het jongerenwerk plaatsgevonden. Door deze herijking konden we het jongerenwerk beter laten aansluiten bij o.a. de ambities die de gemeente Oosterhout heeft met betrekking tot de jeugd(wet) en jeugdveiligheid. Ook in 2020 is het jongerenwerk zich blijven richten op zowel talentontwikkeling als overlastbestrijding, maar de focus is nog meer komen te liggen op kwetsbare jongeren. In 2020 zijn er een aantal (accent) veranderingen van het jongerenwerk gevraagd, zoals meer focus op het individu, een outreachende benadering en minder focus op (het helpen van jongeren bij) het organiseren van activiteiten en meer aansluiten bij bestaande activiteiten van bijvoorbeeld de Brede Buurt.

10. Ondersteuning aan jongeren. (blz 26) De sociale werkers zijn zichtbaar in de wijk en zorgen voor verbinding. Zijn dit de jongerenwerkers, wijkwerkers? Kunt u hier duidelijkheid over geven?

Antwoord: In het beleidskader wordt in algemene zin gesproken over ‘sociaal werkers’, hiermee bedoelen we de professionals die werkzaam zijn binnen de welzijnsorganisatie. De sociale werkers kunnen binnen de welzijnsorganisatie hun eigen specialisme hebben, zoals bijvoorbeeld het jongerenwerk. Het is aan de welzijnsorganisatie om op basis van het beleidskader te bepalen welke sociaal werkers zij inzetten om de resultaten en doelstellingen bij bijvoorbeeld het onderdeel ‘ondersteuning aan jongeren’ te bereiken.

11. Ondersteuning aan mensen met een beperking blijkt in de praktijk specialistische expertise van doorslaggevend belang. De huidige lokale welzijnsaanbieder (Surplus Welzijn) is onvoldoende toegerust om ook voor deze groep de laagdrempelige ondersteuning te bieden. Wat bedoelt u met deze zin?

Antwoord: Uit de praktijk is gebleken dat voor ondersteuning aan mensen met een beperking (zoals een (licht) verstandelijke beperking, autisme of een niet aangeboren hersenletsel) specifieke kennis en expertise van belang is. De huidige welzijnsorganisatie is niet gespecialiseerd in ondersteuning aan mensen met een beperking. Om die reden heeft MEE Plus, een regionale organisatie die gespecialiseerd is op dit vlak, de afgelopen jaren naar tevredenheid deze vorm van ondersteuning in Oosterhout uitgevoerd.

Raadsvergadering d.d. 27 oktober 2020
Raadsnota nummer: 0235105
Onderwerp: Beleidskader Welzijn
Vragen van fractie: GROENLINKS **Naam raadslid:** Willem-Jan van der Zanden

1. Kunnen de resultaten van de gehouden enquete ter inzage gelegd worden?

Antwoord: Het beleidskader welzijn is parallel aan de visie sociaal domein uitgewerkt. Voor beide documenten is gebruik gemaakt van één enquête onder inwoners (502 respondenten) en deze is als bijlage 4 bij de raadsnota visie sociaal domein aan u als raadleden verzonden.

2. Betekent dit dat met het ingaan van het nieuwe contract Surplus ook weer zelf zaken/activiteiten in de activiteitencentra mag organiseren? Iets wat nu niet is toegestaan.

Antwoord: Nee, de insteek was niet én is niet dat Surplus zelf een activiteitenprogramma in de activiteitencentra gaat uitvoeren. Surplus coördineert het gebruik van de centra, de ontmoeting tussen inwoners/gebruikersgroepen en vervult de rol van gastheer / -vrouw vanuit een welzijnsgedachte. In voorkomende gevallen kan het wel zijn dat er op onderwerpen waarop Surplus actief is bijvoorbeeld een bijeenkomst in een activiteitencentrum plaatsvindt. Denk aan een informatiebijeenkomst over mantelzorg of bijvoorbeeld een voorlichtingsactiviteit m.b.t. het tegengaan van drugsgebruik. Dit was in de afgelopen jaren reeds zo en blijft het geval.